

Wystawa POLSKA.ARCHITECTURE

Tekst: Tomasz Żylski

PODSUMOWUJEMY PIERWSZYCH KILKA ODSŁON **PODRÓŻUJĄCEJ WYSTAWY, PROMUJĄCEJ POLSKĘ POPRZEC ARCHITECTURĘ, KTÓRĄ PRZYGOTOWAŁA REDAKCJA MIESIĘCZNIKA „ARCHITEKTURA-MURATOR” WE WRAZ Z DEPARTAMENTEM DYPLOMACJI PUBLICZNEJ I KULTURALNEJ MINISTERSTWA SPRAW ZAGRANICZNYCH RP**

WYSTAWA Polska. Architecture
Organizatorzy: miesięcznik „Architektura-murator”, Departament DyploMACji Publicznej i Kulturalnej Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej
Kurator: Ewa P. Porębska
Projekt graficzny: Edgar Bąk, Malwina Borowiec, Agnieszka Woźniak
Opowiadanie: Sylwia Chutnik
Współpraca kuratorska: Katarzyna Szadkowska
Cytaty i ilustracje historyczne: Marcin Szczelina
Tłumaczenie: Nathaniel Espino, Katarzyna Nowakowska (opowiadanie „Architektura to emocje”)

Architektura w Polsce przeżywa obecnie niespotykany rozkwit, to też głównym założeniem wystawy jest zaprezentowanie szerokiego gronu odbiorców naszych największych osiągnięć w tej dziedzinie. Ekspozycja prezentuje 20 nowo powstałych lub zmodernizowanych obiektów, sportretowanych przez najlepszych polskich fotografów architektury. Towarzyszą jej zdjęcia reportażowe, szkice, rysunki oraz cytaty, ukazujące wybrane budowle w szeroko rozumianym kontekście społeczno-kulturowym, oraz specjalnie dla jej celów napisane opowiadanie Sylwii Chutnik. Lapidarny, charakterystyczny projekt graficzny wystawy opracował Edgar Bąk wraz z zespołem. Pierwsza odsłona ekspozycji miała miejsce w Azerbejdżanie. Wernisaż odbył się 13 czerwca, podczas pierwszego dnia Igrzysk Europejskich w Baku, multidyscyplinarnych zawodów sportowych, które od 2015 roku mają odbywać się na Starym Kontynencie co cztery lata wzorem podobnych imprez w Azji, Afryce i Stanach Zjednoczonych. W uroczystości, zorganizowanej w ramach Gali Polskiej, wzięli udział reprezentanci Europejskich Komitetów Olimpijskich, przedstawiciele administracji państwowej oraz

świata kulturalno-naukowego. Wystawę w Baku uzupełniała część poświęcona polskim architektom projektującym w tym mieście pod koniec XIX i na początku XX wieku – Eugeniuszowi Skibińskiemu, Józefowi Płoszko, Józefowi Gosławskiemu i Kazimierzowi Skórewiczowi. We wrześniu ekspozycję mieli okazję zobaczyć m.in. mieszkańcy Płowdiwu i Sofii. W Płowdiwie pokazywano ją w ramach One Architecture Week, który jest jednym z najważniejszych festiwali miejskich w Bułgarii. Pod koniec października wystawa zawiązała z kolei do Macedonii. *Naszym celem było kontynuowanie dyskusji o polskiej architekturze, rozpoczętej wystawą „Tygrysy. W zespole siła”, którą prezentowaliśmy w grudniu 2014 roku. W Skopje, na wzgórzu nad Wardarem, wznosi się bryła Muzeum Sztuki Współczesnej autorstwa Tygrysów. Pamięta się tu wciąż Adolfa Ciborowskiego i polską ekipę Polsersivu tworzących nowy plan miasta. I właśnie ze względu na wielki wkład Polaków w odbudowę Skopje po trzęsieniu ziemi 1963 roku, Polska może w naturalny sposób włączyć się w dyskusję o kształtowaniu przestrzeni miejskiej, podzielić się swoim doświadczeniem oraz zaprezentować to, co obecnie dzieje się w polskiej archi-*

tekturze. Warto, aby wiedza ta była inspiracją do zainicjowania bliższych kontaktów środowisk architektonicznych i wymiany pomiędzy młodymi ludźmi. Na tym szczególnie nam zależy – tłumaczył Jacek Multanowski, Ambasador RP w Skopje. Z okazji otwarcia wykład inauguracyjny wygłosiła też Ewa P. Porębska, redaktor naczelna „Architektura-murator”. Kolejne odsłony dokonają polskich architektów zaprezentowane zostały równolegle w Chinach i Irlandii. Ekspozycję w Kantonie otworzyła 23 listopada Konsul Generalna Joanna Skoczek oraz Iion Ho, współzałożycielka organizacji YM C&A zajmującej się współczesną architekturą. Wystawę wzbogaciły makiety obiektów przygotowane specjalnie na jej potrzeby przez chińskich studentów. Prezentacja wzbudziła bardzo duże zainteresowanie. Chińscy architekci szukają obecnie przykładów architektury, która nawiązuje do lokalnych tradycji, i te właśnie realizacje były szczególnie analizowane – relacjonowała Ewa P. Porębska. Wydarzeniu towarzyszyły również wystąpienia w dziedzinie rewaloryzacji zabudowy miejskiej, Xu Haohao – wykładowcy Południowochińskiego Uniwersytetu Technologicznego, Yanga Yidinga, cd. str. 24 >>

1 | Artykuł o polskiej architekturze oraz rozmowa z Ewą P. Porębską, redaktorką naczelną „A-m” w chińskiej gazecie codziennej o ponadmilionowym nakładzie „Yangcheng Evening News” FRACM, YANGCHENG EVENING NEWS
2 | Makieta miejskiej przystani w Bydgoszczy (proj. APA Rokiccy) wykonana przez chińskich studentów,

prezentowana na wystawie w Kantonie
3 | Ewa P. Porębska podczas otwarcia wystawy w Kantonie w rozmowie z gośćmi wernisażu
4 | Wernisaż wystawy w Kantonie
5 | Makieta Filharmonii Szczecińskiej (proj. Estudio Barozzi Veiga) FOT. 2-5 - WOJCIECH KARMAŃSKI/KG KANTON
6 | Zrewitalizowany budynek YT Space,

w którym miała miejsce wystawa;
7, 9-10 | Wernisażowi wystawy w Kantonie towarzyszył wykład Ewy P. Porębskiej; FOT. ANNA MICHOWSKA/KG KANTON
8 | Konsul Generalna w Kantonie Joanna Skoczek oraz redaktor naczelna „Architektury-murator” Ewa P.

Porębska; FOT. ARCHIWUM EWY P. PORĘBSKIEJ
11, 13 | Wernisaż wystawy w Płowdiw (Bułgaria), która prezentowana była w ramach One Architecture Week; © LINA KRIVOSHIEVA / THE PLOVDIV PROJECT
12 | Malwina Borowiec, współautorka projektu graficznego wystawy, montująca ekspozycję w Baku (Azerbejdżan); FOT. ARCHIWUM PRYWATNE

14, 15 | Wernisaż wystawy na Wydziale Architektury UKIM w Skopje (Macedonia); FOT. DZIĘKI UPRZEJMOSCI PORTA3
16 | Od lewej: profesor Mitko Hadzi-Puljaj, redaktor naczelna „A-m” Ewa P. Porębska, profesor Minas Bakalchev
17 | Wystawę otworzył ambasador RP w Macedonii Jacek Multanowski

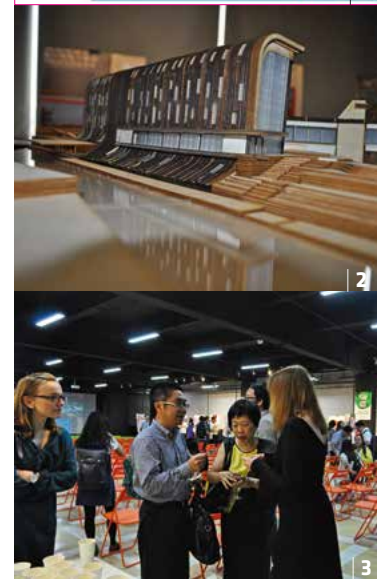
18 | Od lewej: ambasador RP w Macedonii Jacek Multanowski, profesor Wydziału Architektury UKIM w Skopje Jasmina Siljanoska, żona ambasadora RP w Macedonii Kinga Nettmann-Multanowska, dziennikarz Grigori Popovski
19 | Publiczność podczas otwarcia wystawy w Skopje; FOT. 16-19 DZIĘKI

UPRZEJMOSCI AMBASADY RP W SKOPJE
20 | Otwarcie wystawy w Europe House w Dublinie (Irlandia)
21 | Wykład redaktor „A-m” Beaty Tylec towarzyszący otwarciu wystawy
22 | Ambasador Węgier w Dublinie Istvan Palfy z żoną
23 | Od lewej: zastępca ambasadora Czech w Irlandii Peter Kubera,

ambasador RP w Irlandii Ryszard Sarkowicz, szef działu informacji i komunikacji Europe House Timothy Hayesem
24 | Od lewej: charge ambasady Malty Joanna Pisani, ambasador Chorwacji Ivan Mašina, ambasador Łotwy Gints Apals; FOT. 20-24 ŁUKASZ PEDŁOWSKI
25 | Fragment planszy wystawy

ARCHITEKTURA NIE ISTNIEJE W PUSTCE, POWSTAJE W HISTORYCZNYM, KULTUROWYM KONTEKŚCIE. DOPIERO NA TYM TLE WIDAĆ JEJ OSIĄGNIĘCIA I ZNACZENIE – FUNKCJONALNE, SPOŁECZNE, SYMBOLICZNE
EWA P. PORĘBSKA

UMIĘSZCZONE NA POSZCZEGÓLNYCH PLANSZACH CYTATY PRZYWOŁUJĄ WAŻNE DLA HISTORII POLSKI CHWILE ORAZ IDEE WYBITNYCH, POWSZECHNIE ZNANYCH POLSKICH TWÓRCÓW MA TO NA CELU WYWOŁANIE SKOJARZEŃ, POBUDZENIE WYOBRAŹNI ZWIEDZAJĄCYCH

OCH, PRZECIEŻ ARCHITEKTURA JEST IDEALISTYCZNA! JUŻ W SWOICH KLASYCZNYCH ZAŁOŻENIACH ZACHOWANIA ZASADY TRWAŁOŚCI, UŻYTECZNOŚCI I PIĘKNA PORYWA SIĘ NA NIEMAL NIEMOŻLIWĄ DO SPEŁNIENIA TRIADĘ, PRÓBUJE ZACHWYCIĆ, I JESZCZE TOWARZYSZYĆ NAM PRZEZ WIEKI. TRUDNE TO CELE DO OSIĄGNIĘCIA, MAJĄC NA UWADZE ZMIENIAJĄCE SIĘ SYSTEMY POLITYCZNE, GUSTY I OCZEKIWANIA MIESZKAŃCÓW
SYLWIA CHUTNIK

SPIS OBIEKTÓW

1. Europejskie Centrum Solidarności w Gdańsku, autorzy: PPW FORT sp. z o.o.
2. Filharmonia im. Mieczysława Karłowicza w Szczecinie, autorzy: Estudio Barozzi Veiga
3. Gdański Teatr Szekspirański, autorzy: Grupa Projektowa A.T.I. (Tymczasowe Stowarzyszenie Przedsiębiorców), architekt Renato Rizzi – Pro.Tec.O. s.c.r.l.
4. Dworzec Główny PKP we Wrocławiu, autorzy: Grupa 5 Architekti
5. NOSPR – Narodowa Orkiestra Symfoniczna Polskiego Radia w Katowicach, autorzy: Konior Studio
6. Budynek biurowy Eriepol w Łodzi, autorzy: HORIZONE Studio
7. Wrocławskie Centrum Kongresowe przy Hali Stulecia we Wrocławiu, autorzy: VROA Architekti oraz ch+ architekti
8. Stadion Arena Gdańsk, autorzy: Konsorcjum Stadion Gdańsk – RKW Rhode Kellerman Wawrowsky GmbH + Co. Kg. RKW Rhode Kellerman Wawrowsky Polska sp. z o.o., HPP International Planungsgesellschaft mbH
9. Rozbudowa Muzeum Fryderyka Chopina w Żelazowej Woli, autorzy: Stelmach i Partnerzy Biuro Architektoniczne sp. z o.o.
10. Przystań miejska w Bydgoszczy, autorzy: APA Rokiccy

11. Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach, autorzy: HS99
12. Terminal pasażerski Portu Lotniczego Lublin w Świdniku, autorzy: ARE Siasny / Wrocław
13. Ośrodek Dokumentacji Sztuki Tadeusza Kantera Cricoteka w Krakowie, autorzy: IQ2 Konsorcjum; lider Konsorcjum: nsMoonStudio sp. z o.o.; konsorcjant: Wizja sp. z o.o.
14. Budynek biurowy Pixel 1 w Poznaniu, autorzy: JEMS Architekti
15. Brama Poznania – ICHOT w Poznaniu, autorzy: AD ARTIS Emerla Wojda sp. j.
16. Małopolski Ogród Sztuki w Krakowie, autorzy: Ingarden & Ewy Architekti
17. Nowe Muzeum Śląskie w Katowicach, autorzy: Riegler Riewe Architekten
18. Osiedle 19. Dzielnica w Warszawie, autorzy: JEMS Architekti
19. Centrum Nauki Kopernik w Warszawie, autorzy: Rar-2 Laboratorium Architektury Jan Kubec
20. Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN w Warszawie, autorzy: Lahdelma & Mahlamäki (Finlandia), Kuryłowicz & Associates (ze strony polskiej)

LIST OF THE BUILDINGS

1. European Solidarity Centre, Gdańsk, architects: PPW FORT sp. z o.o.
2. The Mieczysław Karłowicz Philharmonic Hall, Szczecin, architects: Estudio Barozzi Veiga
3. The Gdańsk Shakespeare Theatre, architects: Grupa Projektowa A.T.I. (Tymczasowe Stowarzyszenie Przedsiębiorców), Renato Rizzi – Pro.Tec.O. s.c.r.l.
4. Wrocław Main Train Station, architects: Grupa 5 Architekti
5. NOSPR – Polish National Radio Symphony Orchestra, Katowice, architects: Konior Studio
6. Eriepol office building, Łódź, architects: HORIZONE Studio
7. Wrocław Congress Centre at Centennial Hall, architects: VROA Architekti; ch+ architekti
8. Arena Gdańsk, architects: Konsorcjum Stadion Gdańsk – RKW Rhode Kellerman Wawrowsky GmbH + Co. Kg. RKW Rhode Kellerman Wawrowsky Polska sp. z o.o., HPP International Planungsgesellschaft mbH
9. Expansion of the Fryderyk Chopin Museum in Żelazowa Wola, architects: Stelmach i Partnerzy Biuro Architektoniczne sp. z o.o.
10. City Marina, Bydgoszcz, architects: APA Rokiccy

11. Scientific Information Centre and Academic Library, Katowice, architects: HS99
12. Lublin Airport Passenger Terminal, Świdnik, architects: ARE Siasny / Wrocław
13. Cricoteka, Centre for the Documentation of the Art of Tadeusz Kantor, Kraków, architects: IQ2 Konsorcjum; consortium leader: nsMoonStudio sp. z o.o.; consortium member: Wizja sp. z o.o.
14. Pixel 1 office building, Poznań, architects: JEMS Architekti
15. Porta Poznania – ICHOT, Poznań, architects: AD ARTIS Emerla Wojda sp. j.
16. Małopolska Art Garden, Kraków, architects: Ingarden & Ewy Architekti
17. New Silesian Museum, Katowice, architects: Riegler Riewe Architekten
18. District 19 housing estate, Warsaw, architects: JEMS Architekti
19. Copernicus Science Centre, Warsaw, architects: Rar-2 Laboratorium Architektury Jan Kubec
20. POLIN The Museum of the History of Polish Jews, Warsaw, architects: Lahdelma & Mahlamäki (Finland), Kuryłowicz & Associates (Poland)

profesora Akademii Sztuk Pięknych w Kantonie oraz Ewy P. Porębskiej. W tym samym czasie wystawę w Dublinie otwierał Ryszard Sarkowicz, ambasador RP w Irlandii. Wernisaż odbył się w siedzibie przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w samym centrum miasta, a towarzyszył mu wykład redaktor Beaty Tylec, prowadzącej w „A-m” Kolumny studenckie. W maju wystawa zostanie zaprezentowana w Muzeum Architektury we Wrocławiu.

Polska. Architecture

The exhibition shows the greatest Polish achievements in this field in recent years. In an austere graphic form and excellent photographs it presents 20 new or revalorized structures; the photos are accompanied by photo reports, sketches, drawings and quotations situating each structure in a broadly understood social and cultural context. The exhibition was first opened in Baku, Azerbaijan in June 2015, during the 1st European Games. Later it traveled to Bulgaria (shown in Plovdiv and Sofia), Macedonia (Skopje), and recently to China (Guangzhou) and Ireland (Dublin). In some of these places, the exhibition was accompanied by extra events: in Baku by an exhibition devoted to Polish architects working in this city at the turn of the 19th and 20th cent.; in Skopje it was preceded by an exhibition devoted to Polish architects who helped design and reconstruct this city after the 1963 devastating earthquake; in Guangzhou it was complemented by models of some of the presented buildings. Opening ceremonies included speeches by Polish diplomatic representatives, as well as lectures by Ewa Porębska (Skopje, Guangzhou) and Beata Tylec (Dublin).

